

Nr. 2(78)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2018. gada 5. februāris

MĪLESTĪBAS PILNAIS FEBRUĀRIS

Gunta Bite
Avīzītes «Bazūne» redaktore

Janvārī bibliotēku apmeklēja rekordliels apmeklētāju skaits. Īpaši iecienīta bija Atmiņu projekciju «Barikāžu laiks grāmatās, bildēs, video» aktivitāte. Projicēto video ar Barikāžu dalībnieku stāstiem noskatījās/noklausījās vairākas Strazdumuižas internātvīdusskolas klases. Pēc noskatīšanās skolēni dalījās savās pārdomās ar lasītavas bibliotekāri par tālaika notikumiem. Vairāki izteica vēlmi savu nākotni saistīt ar policijas vai ugunsdzēsēja amatu, lai varētu pildīt sabiedrības aizstāvja lomu. Pēc šīm diskusijām tika nolemts bibliotēkā rīkot Karjeras dienu pasākumu, uzaicinot dažādu profesiju pārstāvjus, kuri pastāstītu par savu darbu un nepieciešamajām iemaņām.

Šo aktivitāti apmeklēja ne tikai skolēni, bet arī citi bibliotēkas apmeklētāji, kuri atzinīgi novērtēja izstādē iekļautos eksponātus: Barikāžu laikā izmantoto radio, pa kuru klausījās aktuālās ziņas un dažādus paziņojumus Rīgas sargiem, piena kanniņu, kurā aizstāvji pildīja dzērienu. Neizpalika arī tālaika avīze «Atmoda» un ugunsкура pagāļes. Bija apskatāmas arī vairākas Barikāžu notikumu fotogrāfijas un bibliotēkas krājumā esošās grāmatas par šo tēmu. Viena no tām bija 2016. gadā Braila rakstā

reproducētā grāmata «Janvāra hronika» trijos sējumos.

Vēl viens plaši apmeklēts pasākums bija muzikāli radošā pēcpusdienu, kuras laikā notika tikšanās ar četriem dzejas krājuma «Mana grāmata» autoriem Anitu Gulbi-Trumpi, Eduardu Gailišu, Ziedīti Kalnu un mūsu bibliotēkas metodiķi Indru Ozolu. Pasākuma laikā skanēja dzeja un tika dziedātas Spēka dziesmas.

Ik gadu, arī Latvijā, 14. februārī tiek atzīmēta Valentīndiena, tomēr ne visi zina tās nozīmi un izcelsmi. Kas īsti šajā dienā tiek svinēts vai, gluži pretēji, par ko tiek skumts? Lai ieviestu jēlcādu skaidrību no **12. līdz 16. februārim** lasītavā Rīgā būs izstādīta **izstāde** par Valentīndienas vēsturi un tās atzīmēšanas tradīcijām mūsdienās. Savukārt **14. februārī plkst. 16.00** visi tiek aicināti uz «**Mīlestības pēcpusdienu**», kurā ar dziesmām uzstāsies Edijs Fuksis un Baiba Lasmane ar radošajiem pansionāta iemītniekiem, savukārt dzeju lasīs bibliotēkas darbinieki. Pasākuma apmeklētājiem būs sagādāts patikams pārsteigums.

Mēneša beigās, **28. februārī, plkst. 15.00** notiks Braila rakstā reproducētās **grāmatas «Gaismā» atvēršanas svētki**, kuros piedalīsies pati autore Jana Egle. Grāmata 2017. gadā saņēma Latvijas Literatūras gada balvu kategorijā «Labākais prozas darbs» un portāla «Delfi» lasītāju simpātijas balvu. Gada laikā autore

piedalījusies dažādos ar grāmatu saistītos pasākumos visā Latvijā un nu ir pienācis laiks tikties ar mūsu lasītājiem.

Bibliotēkas kolektīvs ir ļoti priecīgs par lasītāju atsaucību, apmeklējot mūs jaunajās telpās. Liels prieks ir vērot, ka arvien biežāk «bērnu stūrītī» iegriežas bērni, lai palasītu grāmatīņas, paspēlētu kādu spēli vai vienkārši izkrāsotu kādu zīmējumu. Turklāt kopš janvāra beigām bibliotekāre Dinija tur

ieviesusi vēl nebijušu pakalpojumu. Tagad bērni arī uz vietas var klausīties pasakas audio formātā. Ja kāda no pasakām ir iepatikusies, bet nav laika noklausīties līdz beigām, tās tiek izsniegtas arī uz mājām.

Domājot par lasītāju ērtībām, bibliotēka ieviesusi izmaiņas arī savā darba laikā. Tagad tā lasītājiem ir atvērta arī mēneša pēdējā piektdienā, jo, tā sauktās, Sanitārās dienas ir atceltas.

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

PIELĀGOTĀS MĀKSLAS VĒRTĪBAS

Ināra Zeltiņa
Rēzeknes filiālbibliotēkas vadītāja

Vairumam neredzīgu cilvēku ir liegta mākslas vērtību iepazīšana. Īpaši tas sakāms par glezniecību. Spāņu mākslinieks Pablo Pikaso savulaik ir teicis, ka pati gleznošana ir neredzīgo nodarbe, jo «mākslinieks glezno nevis to, ko redz, bet gan to, ko jūt».

Šis gads LNERB Rēzeknes filiālbibliotēkai sākās ar darbinieku un lasītāju kopīgu gājieni uz Latgales Kultūrvēstures muzeju, lai iepazītos ar Jura Libeka ekspresionisma mākslas gleznu izstādi «Pilsētas poēzija». Jaunā mākslinieka tētis jau daudzus gadus ir Rēzeknes filiālbibliotēkas lasītājs. Lai arī dēla gleznās tēvs raudzījās ar citu cilvēku acīm, viņš tās baudīja ar jūtām un saprata ar sirdi.

Domājot par mākslas vērtību pieejamību neredzīgiem cilvēkiem, 11. janvārī, neilgi pēc muzeja apmeklējuma, Rēzeknes filiālbibliotēkā notika neparasta nodarbība, kuru vadīja Latgales Kultūrvēstures muzeja mākslas nodaļas vadītāja Inese Dundure. Viņa piedāvāja iespēju neredzīgiem

bibliotēkas lasītājiem iepazīties ar latviešu vecmeistara Arvīda Egles gleznas pārnesumu taktilos jeb taustāmos grafiskos attēlos.

Darba pieredze muzejā, vadot ekskursijas cilvēkiem ar redzes problēmām, un pēdējā laikā savāktā informācija, Inesei lika aizdomāties par grafiskā dizaina un tehnoloģiju iespēju izmantošanu reproducētu mākslas darbu albuma izveidē, padarot gleznas vai grafikas darba attēlu taktilu, šādi darot tās pieejamas Latgales Kultūrvēstures muzeja apmeklētājiem ar nopietniem redzes traucējumiem.

Nodarbības gaitā, izejot soli pa solim cauri vairākiem grafiskajiem attēliem, vispirms iepazīstot atsevišķi katru priekšmetu un tikai tad visus kopā, cilvēkiem bez redzes atlikuma radās priekšstats par iedotās Arvīda Egles gleznas kompozīciju. Radās priekšstats par to, ko viņi nespēj redzēt, piemēram, cik tālu no malas atrodas galds gleznā, kurā vietā stāv vāze utt. Dzirdot nodarbības dalībnieku atzinīgo vērtējumu, atliek cerēt, ka ar laiku, kā mūsu bibliotēkas lasītājiem, tā arī citiem cilvēkiem bez redzes atlikuma tiks dota iespēja pilnvērtīgāk uztvert un iepazīt Latgales Kultūrvēstures muzeja mākslas vērtības.

ATGRIEŠANĀS UN PĀRMAIŅAS

Edijs Fuksis

*Braila raksta grāmatu
redaktors*

Dzīvē mums katram ir dotas dažādas iespējas un pārbaudījumi. Arī dažādi piedāvājumi mums tiek izteikti ik uz soļa, tikai mēs mēdzam tos noraidīt, šaubīdamies par savām spējām. Varētu šķist, ka cilvēkam ar kādu fizisku vai garīgu ierobežojumu nav iespējams iekļauties sabiedrībā kā pilnvērtīgam tās loceklim, tomēr patiesībā liela nozīme ir mums pašiem. Mēs varam čīkstēt, sūkstīties par dzīvi un meklēt vainīgos: kāpēc mums dzīvē neveicas, kāpēc mēs esam piedzimuši tieši šeit un tagad? Vai arī varam vienkārši ņemt visu no dzīves, ko tā sniedz.

Es būšu viens no tiem, kas ņem no dzīves visu, ko tā piedāvā. Pabeidzot skolu, es uzreiz saņēmu uzaicinājumu sākt strādāt. Varētu domāt — uzreiz, kā tā? No skolas sola uzreiz pie atalgota darba? Nav taču nekādas pieredzes, profesionālās izglītības. Kam tu tāds esi vajadzīgs? Taču man paveicās, jo darbs bija izaicinošs un sniedza praktisko pieredzi.

Pats, kā jau esmu daudzkārt minējis, esmu neredzīgs kopš dzimšanas. Bet tas nebūt netraucēja visu laiku mācīties un attīstīties. Jau skolas laikā man gribējās kaut kur darboties, strādāt, muzicēt utt. Viss sākās ar prakses vietu kādā *kantorī*, kas šobrīd vairs neeksistē. Strādāju par Braila raksta korektoru un rediģēju mācību grāmatas. Daudzi jautās — kā var darīt tādu atbildīgu darbu bez pieredzes? Atbilde — soli pa solim, liekot lietā savas zināšanas, ko ieguvu skolas laikā. Gramatika skolā padevās labi, bet kā lai tiek galā ar specifiskām grāmatām? Jāpiebilst, ka tālai-

ka grāmatas Strazdumuižas internātvīduskolai Braila rakstā veidoja tas pats mistiskais kantoris. Speciālistu tur īsti vairs nebija. Tur viss sāka iet uz grunti, taču kantora vadītājs meklēja kadrus, lai izskatītos, ka tur kaut kas notiek. Varu būt priecīgs, ka toreiz man deva strādāt ar daiļliteratūru, nevis, piemēram, algebras vai ķīmijas mācību grāmatām, kur patiešām ir nepieciešamas specifiskas zināšanas. Jāteic, ka darba pieredze šajā darbavietā bija visai negatīva, jo grāmatas Braila rakstā netika salīdzinātas ar oriģinālizdevumu līdz ar to Braila korektori nevarēja būt pārliecināti par simtprocentīgu kvalitāti un atbilstību oriģinālam. Turklāt tādas tās tika arī nodotas Strazdumuižas skolai. Patiesībā tā bija liela atbildība. Tagad es uz tādu avantūru ne-parakstītos. Tomēr arī šāda pieredze ir pieredze.

Nākamais pakāpiens pa karjeras kāpnēm mani aizveda līdz Latvijas Neredzīgo biedrības žurnāla «Rosme» redakcijai, kur strādāju subsidētajā datoroperatora amatā. Arī šis bija izaicinājums, jo tobrīd darbs pie datora man šķita diezgan sarežģīts, tā kā ar šo ierīci biju pazīstams visai maz. Nebija pieredzes ne ar skeneri, kur nu vēl ar Braila raksta printeri. Gāja laiks un, pateicoties labiem draugiem un paziņām, radās vēlme pašmācības ceļā apgūt datora lietošanas prasmes.

Kad biju izgājis šos dažādos darba līkločus, man sākās īsta, profesionāla praktiskā darba pieredze Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Braila raksta nodaļas redakcijā, kur nostrādāju ilgu laiku līdz pat krīzes sākumam. Tur apguvu profesionālas darba iemaņas grāmatu reproducēšanā Braila rakstā. Vēlāk iesaistījies arī dažādos bibliotēkas rīkotajos pasākumos ar priekšnesumiem, darbojos bibliotēkas projektos, kā arī darīju dažādus papildus darbus, kas bija ārpus

